

Sdílená ekonomika:

Jezdím pro Uber, Bolt (Taxify), Liftago, ...

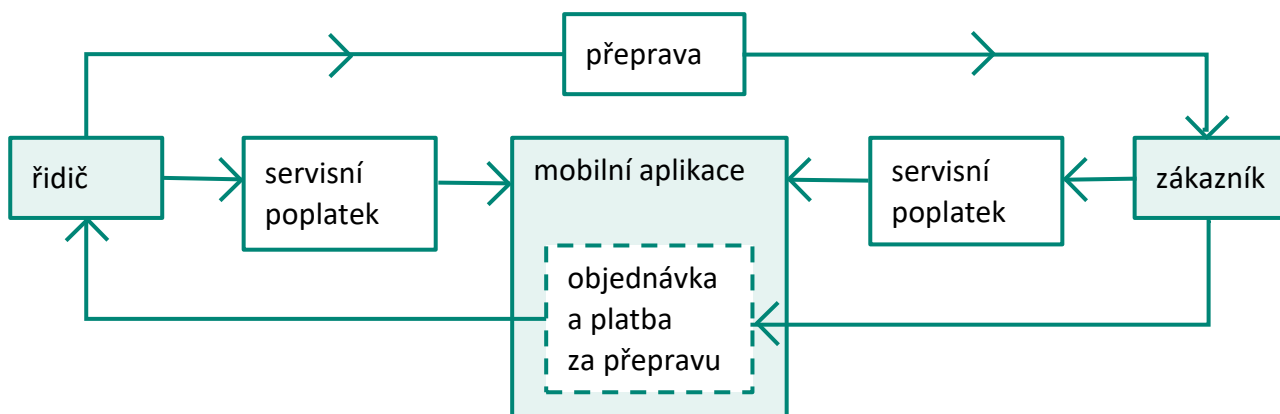
ombudsman
veřejný ochránce práv

Popíšeme povinnosti řidičů, kteří k přepravě lidí autem za peníze používají některé mobilní aplikace [Uber, Bolt (Taxify), Liftago ...]. Vysvětlíme, zda potřebujete živnostenské oprávnění a jak ho získat, které daně budete platit, zda musíte zaplatit pojistné na sociální zabezpečení a podobně.

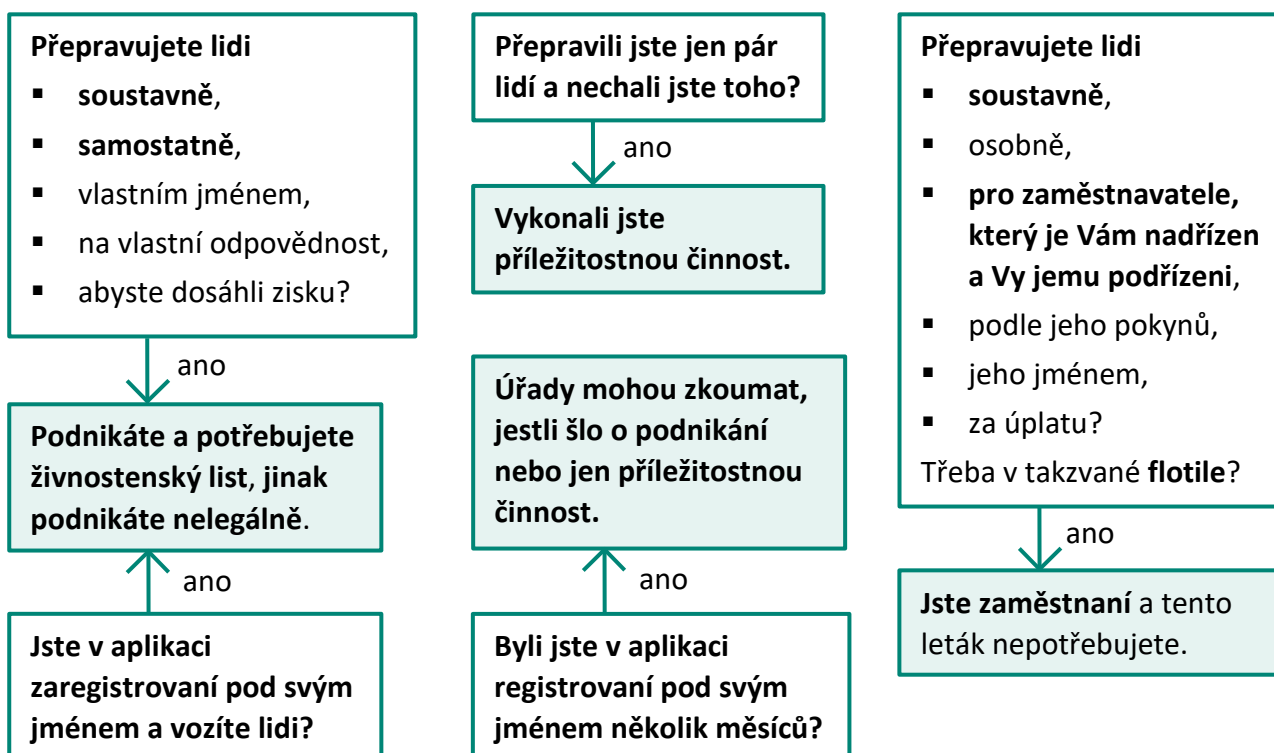

Poskytuji přepravní služby v režimu sdílené ekonomiky?

Ano, pokud nejste zaměstnancem přepravce, zákazníky získáváte pomocí některých aplikací pro chytré telefony (a další zařízení) a za přepravu dostanete od zákazníků zaplacen [objednání přepravy i platba většinou proběhnou bezhotovostně přes aplikaci]. Za užívání aplikace musí řidič, zákazník nebo oba zaplatit „servisní“ poplatek provozovateli aplikace. Jeho výše zpravidla závisí na ceně přepravy. Situaci shrnuje diagram:

Podnikám, vykonávám příležitostnou činnost nebo jsem zaměstnaný/á?

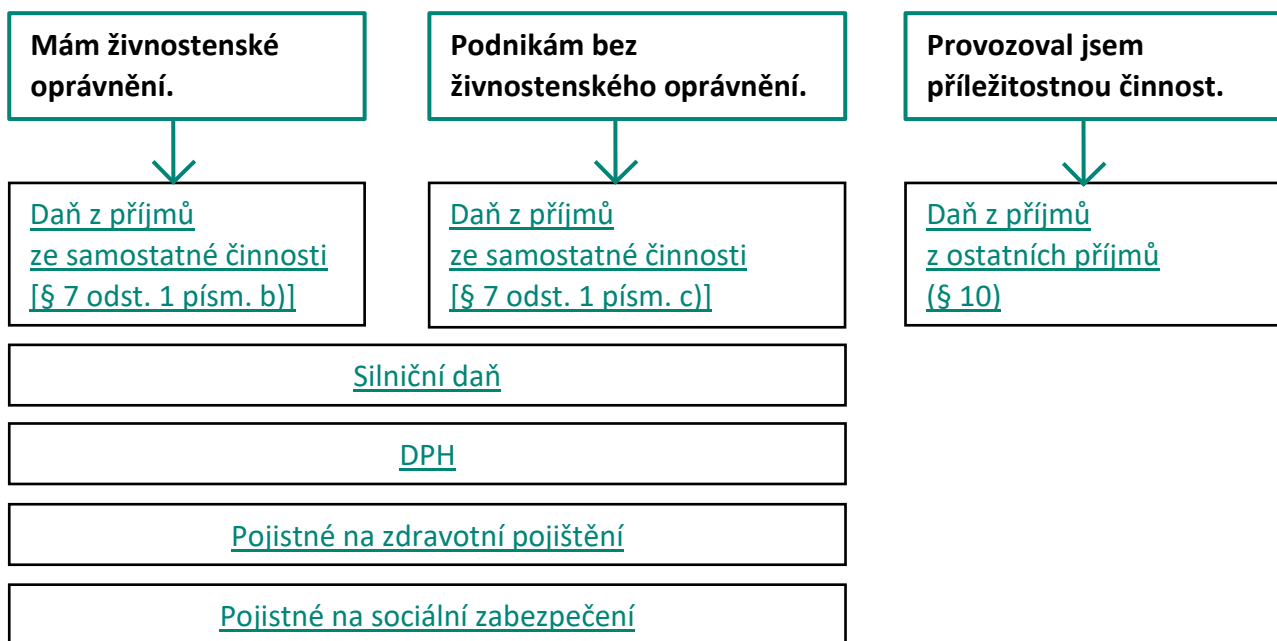

Které živnostenské oprávnění potřebuji? Co když ho nemám?

Potřebujete živnostenské oprávnění „**Silniční motorová doprava – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče**“. Více v části [Jak získám správné živnostenské oprávnění?](#)

Pokud ho nemáte, **podnikáte nelegálně**. Přesto **máte stejné povinnosti jako podnikatelé**, navíc Vám však **hrozí sankce** a nemůžete využívat některých výhod.

Co si musím zařídit kromě živnostenského oprávnění?

Daň z příjmů

Platba za přepravní službu je Vaším **příjmem**, ze kterého většinou musíte zaplatit **daň z příjmů**.

Když podnikáte (s živnostenským listem i bez něj), musíte tento příjem zdanit jako příjem z podnikání, pokud jste si vedle případného zaměstnání přivydělali více než 20 000 Kč za rok, nebo jste si za rok spolu s jinými příjmy vydělali více než 50 000 Kč.

Příjem z podnikání můžete snížit o **skutečné** nebo **paušální výdaje**:

Máte živnostenské oprávnění?	paušální výdaje:
ano → příjem podle § 7 odst. 1 písm. b)	60 % příjmu , ale nanejvýš 1 200 000 Kč
ne → příjem podle § 7 odst. 1 písm. c)	40 % příjmu , ale nanejvýš 800 000 Kč

Dále se musíte:

- (1) registrovat k dani z příjmů (na [finančním úřadě](#) podle místa trvalého pobytu),
- (2) vést účetnictví nebo daňovou evidenci,
- (3) vést evidenci příjmů a pohledávek, pokud uplatňujete paušální výdaje.

Také musíte **platit zálohy na daň**, pokud Vaše poslední vyměřená **roční daň přesáhla 30 000 Kč**. Zálohy nemusíte platit, pokud si jako zaměstnanci jen trochu přivyděláváte (pokud základ daně z příjmů ze zaměstnání činí alespoň polovinu celkového základu daně). Zálohy také nemusíte platit, pokud již služby neposkytujete.

Příjem z příležitostné činnosti je až do 50 000 Kč ročně osvobozen od daně. Pokud Vaše příjmy přesahují tuto částku, zdaníte je jako tzv. **ostatní příjem** ([§ 10 zákona o daních z příjmů](#)).

Příjem můžete snížit pouze o **skutečné výdaje** (např. výdaje na spotřebované pohonné hmoty).

Pokud **daň nezaplatíte včas**, budete platit **úrok z prodlení 8 % ročně s připočtením repo sazby** stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit.

Pokud **nesplníte jiné povinnosti** (registrace, podání daňového přiznání), hrozí Vám **pokuty**.

Více najdete v [zákoně o daních z příjmů](#) a v [Informaci Finanční správy](#).

Silniční daň

Když **podnikáte (s živnostenským listem i bez něj)**, musíte zaplatit silniční daň, pokud k poskytování přepravních služeb **používáte vozidlo registrované a provozované v České republice a jste provozovatelem** tohoto vozidla (jste zapsán/a jako provozovatel v technickém průkazu). Výše silniční daně se vypočte podle technických parametrů vozidla.

Dále se musíte:

- (1) registrovat k silniční dani (na [finančním úřadě](#) podle místa trvalého pobytu),
- (2) platit čtvrtletně zálohy na daň,
- (3) vést evidenci o zaplacené dani a zálohách.

Pokud **daň nezaplatíte včas**, budete platit **úrok z prodlení 8 % ročně s připočtením repo sazby** stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit.

Pokud **nesplníte jiné povinnosti** (registrace, podání daňového přiznání), hrozí Vám **pokuty**.

Více najdete v [zákoně o dani silniční](#) a v [Informaci Finanční správy](#).

Pokud jste provozovali příležitostnou činnost, silniční daň neplatíte.

Daň z přidané hodnoty (DPH)

Pokud nešlo o příležitostnou činnost, zaplatíte DPH buď jako **plátce DPH**, nebo jako **osoba identifikovaná k dani**.

Jak se stanete osobou identifikovanou k dani? Provozovatel aplikace Vám zprostředkuje (zajišťuje) zákazníky. Vy mu za každé zprostředkování platíte servisní poplatek. **Pokud provozovatel aplikace sídlí v zahraničí, stáváte se přijetím služby zprostředkování (zajištění zákazníka) osobou identifikovanou k dani.** Proto musíte v České republice zaplatit DPH. Běžte na finanční úřad podle místa trvalého pobytu a **registrujte se** jako osoba identifikovaná k dani. Budete podávat daňové přiznání a platit (odvádět) DPH.

Srovnání situace plátce DPH a osoby identifikované k dani v tabulce:

	Jste plátce DPH?	Jste osoba identifikovaná k dani?
Musíte odvést DPH?	Ano, když překročíte obrát 2 000 000 Kč za 12 měsíců nebo když se k DPH dobrovolně zaregistrujete .	Ano, pokud jako řidič používáte aplikaci , jejíž provozovatel sídlí mimo ČR, a zaplatili jste mu za to servisní poplatek.
Z čeho se platí (vypočte) DPH?	Z úhrady za přepravu i ze servisních poplatků.	Pouze ze servisního poplatku , který jste zaplatili provozovateli.
Podáváte kontrolní hlášení?	Ano.	Ne.

Kvůli správnému uplatňování DPH **sdělte provozovateli aplikace své daňové identifikační číslo**, které Vám finanční úřad přidělí při registraci k DPH.

Pokud **daň nezaplatíte včas**, budete platit **úrok z prodlení 8 % ročně s připočtením repo sazby** stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit.

Pokud **nesplníte jiné povinnosti** (registrace, podání daňového přiznání), hrozí Vám **pokuty**.

Více najdete v [zákoně o dani z přidané hodnoty](#) a v [Informaci Finanční správy](#).

Pojistné na veřejné zdravotní pojištění

Zdravotní pojišťovna může dostat informace od finančního úřadu.

Pokud podnikáte (s živnostenským listem i bez něj), jste osobou samostatně výdělečně činnou a **budete platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění** (výši pojistného si musíte sami vypočítat). Každý rok musíte **podat přehled** o příjmech a výdajích za kalendářní rok. Pokud přepravní služby dál poskytujete, zeptejte se ve své zdravotní pojišťovně, zda musíte **platit zálohy**.

Z příležitostné činnosti pojistné platit nemusíte.

Pokud **pojistné nezaplatíte včas**, budete platit **penále** (které se počítá jako úrok z prodlení) **8 % ročně s připočtením repo sazby** stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit.

Více najdete v [zákoně o veřejném zdravotním pojištění](#) a v [zákoně o pojistném na veřejné zdravotní pojištění](#).

Pojistné na sociální zabezpečení

Úřady správy sociálního zabezpečení mohou dostat informace od finančního úřadu.

Pokud podnikáte (s živnostenským listem i bez něj), jste osobou samostatně výdělečně činnou (OSVČ). Za určitých podmínek (popíšeme) budete povinně účastní na důchodovém pojištění a **budete platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti**.

Pokud je podnikání Vaší **hlavní výdělečnou činností**, musíte **platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti**. Na výši záloh se zeptejte na okresní správě sociálního zabezpečení.

Pokud je Vaše podnikání jen **vedlejší činností** (např. jako přivýdělek k zaměstnání), platíte pojistné na sociální zabezpečení, jen pokud

- Váš **příjem za předchozí rok dosáhne** tzv. rozhodné částky (za rok 2023 je to **96 777 Kč**, za rok 2024 to bude **105 520 Kč**), na výši záloh se zeptejte na okresní správě sociálního zabezpečení, **nebo**
- se k účasti na důchodovém pojištění **přihlásíte dobrovolně**.

Okresní správě sociálního zabezpečení podle hlášeného pobytu musíte

- oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti,
- platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti podle povahy výkonu této činnosti (hlavní nebo vedlejší),
- podat každoročně „Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za kalendářní rok“.

Z příležitostné činnosti pojistné platit nemusíte.

Pokud **pojistné nezaplatíte včas**, budete platit **penále** (které se počítá jako úrok z prodlení) **8 % ročně s připočtením repo sazby** stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit.

Pokud nesplníte **jiné povinnosti**, hrozí Vám pokuty.

Více najdete v zákonech [o pojistném na sociální zabezpečení](#), [o důchodovém pojištění](#), [o nemocenském pojištění](#) a [o organizaci a provádění sociálního zabezpečení](#).

Pojistné na nemocenské pojištění ze zákona platit **nemusíte** – účast na nemocenském pojištění je u OSVČ dobrovolná. (Můžete se k účasti přihlásit.)

Musím dodržovat povinnosti podle zákona o ochraně spotřebitele?

Ano, pravidla na ochranu spotřebitele musíte dodržovat, **pokud podnikáte** (s živnostenským listem i bez něj). Spotřebitelem je zákazník (zjednodušeně nepodnikající fyzická osoba).

Musíte například:

- informovat pravdivě a úplně o ceně nabízené služby a cenu správně účtovat,
- informovat o povaze poskytovaných služeb,
- vydat zákazníkovi účtenku, pokud o ni požádá,
- poučit zákazníka o podmínkách reklamace, reklamace řádně přijímat a vyřizovat,
- sdělit zákazníkovi, kdo může mimosoudně vyřešit spor mezi Vámi a zákazníkem (Česká obchodní inspekce a Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.),
- vyvarovat se nekalých obchodních praktik (více v letáku [Ochrana spotřebitele](#)).

Také **nesmíte zákazníky diskriminovat**. To znamená, že je nesmíte odmítnout přepravit nebo je jinak znevýhodnit, a to především z důvodu jejich *rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání či státní příslušnosti*.

Za diskriminaci se považuje také **urážení zákazníků** nebo jiné nevhodné jednání, sexuální obtěžování a někdy i to, že odmítnete pomoci člověku se zdravotním postižením tak, abyste ho mohli přepravit.

Při příležitostné činnosti nemusíte splnit povinnosti podle zákona na ochranu spotřebitele, ale nesmíte nikoho diskriminovat.

Plnění povinností podle zákona na ochranu spotřebitelů a dodržování zákazu diskriminace spotřebitelů **kontroluje Česká obchodní inspekce**. Za porušení Vám může uložit pokutu.

Více najdete v [zákoně o ochraně spotřebitele](#), v [antidiskriminačním zákoně](#), v letáku [Ochrana spotřebitele](#) a v [Informaci pro prodejce zboží a služeb](#).

Jak získám správné živnostenské oprávnění? Co ještě musím splnit?

Potřebujete živnostenské oprávnění k provozování koncesované živnosti „**Silniční motorová doprava – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče**“.

K tomu musíte být **plně svéprávný/á a bezúhonný/á**.

Vyplníte formulář pro žádost o vydání koncese (druh živnostenského oprávnění) a podáte ho na kterémkoliv [živnostenském úřadu](#). Formulář si můžete stáhnout na webu Ministerstva průmyslu a obchodu ([zde](#)).

Za podání žádosti zaplatíte **správní poplatek 1 000 Kč**. Pokud již máte živnostenské oprávnění pro jinou činnost, zaplatíte jen 500 Kč.

Pokud bude vše v pořádku, **rozhodne** živnostenský úřad o udělení koncese a **vydá Vám výpis** z živnostenského rejstříku.

Abyste mohli tuto živnost provozovat, musíte ale splnit **další povinnosti** podle zákona o silniční dopravě, které vyřídíte na [dopravním úřadu](#) (Magistrát hlavního města Prahy, magistráty statutárních měst a obecní úřady obcí s rozšířenou působností).

Musíte

- být starší 18 let,
- vlastnit řidičský průkaz platný na území České republiky,
- mít povinné ručení u auta, kterým budete cestující přepravovat,
- mít oprávnění (průkaz) řidiče taxislužby,
- osvědčit registraci auta v evidenci vozidel taxislužby,
- zvládnout zkoušku z místopisu, pokud to vyžaduje obec, kde služby poskytujete.

Více najdete v [živnostenském zákoně](#), v [zákoně o silniční dopravě](#) a v [Rádci \(nejen pro začínající\) podnikatele](#).